

LA NOVA ETAPA DEL PROCÉS DE CONSTRUCCIÓ EUROPEA

Van Rompuy i Ashton, les cares visibles de la Unió Europea

ELI NEBREDÀ és advocada i vocal d'Unió Europea de la Comissió Sectorial d'UE i Política Internacional

Ciutadans de la Unió Europea, ja els tenim aquí. Després de setmanes de travesses, de llistes inacabables de noms i cognoms més o menys coneguts i més o menys controvertits, el passat dijous 19 de novembre els i les europees vàrem assistir impertèrrits a l'elecció a porta tancada del nostre nou president i de la nostra nova alta representant en Política Exterior. Ni tan sols el Parlament Europeu, que és l'únic òrgan escollit directament pel poble europeu, ha tingut cap mena de participació en la seva elecció.

Una qüestió d'equilibris

L'actual ministre d'Exteriors britànic, David Miliband, afirmava amb força fa uns dies que l'escollit pel càrrec de president havia de ser una persona capaç, literalment, de fer aturar el trànsit a Washington i a Beijing. Finalment però, l'escollit per liderar aquesta nova etapa ha estat una persona pràcticament desconeguda i que les veus més escèptiques afirmen que tindria alguns problemes per aturar el trànsit a la seva pròpia ciutat.

Raons? Les de sempre. Els principals líders europeus ja havien pactat des de feia setmanes que el càrrec de president de la UE seria pels conservadors i el de l'alt representant en Política Exterior, pels socialistes. A partir d'aquí es va començar a filar un rocambolesc entramat d'interessos estatals i difícils equilibris ideològics, geogràfics i de gènere per acabar servint els interessos de França i Alemanya, accontentar al Regne Unit, no molestar els estats petits i no cedir cap quota de protagonisme a un personatge de renom internacional capaç de liderar amb força el projecte europeu, no fos cas que això de la unió política acabés tirant endavant.

Així doncs, el finalment escollit com a nou president de la Unió Europea ha estat el democristià flamenc Herman Van Rompuy, actual primer ministre de Bèlgica i artífex de la pacificació, en els onze mesos del seu mandat, de les revoltades aigües interiors del seu país i d'haver aconseguit generar un consens entre flamencs i valons. Se'l considera un home de diàleg, gran mediador i negociador. És a més un federalista flamenc declarat, que entén bé la diversitat lingüística, política i cultural, és sensible al cas català, i està a favor de seguir avançant en la construcció Europea. Fervent catòlic, s'havia mostrat fins al moment obertament en contra a l'entrada de Turquia a la Unió Europea. A Van Rompuy l'acompanyarà en aquesta nova etapa la fins ara comissària de Comerç, la britànica Catherine Ashton, o baronessa Ashton, com es prefereixi, escollida pel càrrec d'alta representat per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat.

Nous rols a l'Europa de Lisboa

Pel que fa a les seves funcions, el Tractat de Lisboa no acaba de delimitar amb exactitud les seves competències ni la seva coordinació amb les de l'alta representant. Es limita a proclamar que el president serà el cap visible de la Unió, l'encarregat de dirigir i animar les reunions dels caps d'Estat i de govern i representar la Unió davant dels líders mundials durant dos anys i mig de mandat, mentre que l'alta representant s'encarregarà de coordinar tota la política exterior de la UE, dirigirà el nou servei diplomàtic comú europeu i serà a més la vicepresidenta de la Comissió. Hauran de ser els mateixos Van Rompuy i Ashton els que, amb l'impuls que decideixin o els deixin donar als seus respectius càrrecs, vagin definint-ne i delimitant-ne les funcions.

El Tractat de Lisboa ha creat dues noves figures que representaran la Unió tot i que continuaran força subordinades als estats

Sense interlocutors clars

Henry Kissinger, secretari d'Estat nord-americà, es qüestionava fa uns quants anys a quin número havia de trucar si volia parlar amb Europa. Aquesta pregunta que fins ara es responia amb un «per Europa no em ve res, però si vols et dono el telèfon de França, Alemanya, Regne Unit. En tinc vint-i-quatre més si els necessitessis», té des d'ara ja una resposta un pèl més acotada: «Europa? A veure, amb qui vols parlar exactament, amb França, Alemanya, Regne Unit, amb el president o amb l'alta representant?».

